

CIKOLA NEMZETEK VÖLGYE

Adonyi kistérség LEADER+ programja

Előadó: Krausz Marianna
vidékfejlesztési menedzser

Cikola nemzetek völgye helyi akciócsoport előzményeinek bemutatása

- Az újonnan alakult Adonyi kistérség bizonyítási vágya
- Sok közös vonás a települések között (hasonló adottságok, megközelítőleg egyenlő település méretek 1000-6500 főig)
- Elkészült a kistérségre:
 1. A fejlesztési koncepció
 2. A turisztikai koncepció
 3. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési koncepció
 4. Cikola nemzetek völgye projekt koncepció

Cikola Nemzetek völgye akciócsoport jellemzői

- Az Adonyi kistérségből 8 település : Adony, Besnyő, Beloianisz, Kulcs, Ivánca, Perkáta, Szabadegyháza, Pusztaszabolcs
- Sárbogárdi kistérségből Hantos település
- A kistérségen átnyúló partnerség régebbi keletű, hiszen Hantosnak eddig is volt kapcsolódási pontja a Cikola programhoz.
- Az akciócsoport népességi lefedettsége 25 848 fő

LEADER+ Program indítása

- A kistérségben közös elképzelések mentén folyt és folyik a jövőbeni fejlesztések tervezése, melyhez hozzájárulnak a kistérségi identitástudatot erősítő térségi rendezvények is.
- A Cikola Nemzetek Völgye program ugyancsak egy közös célt, elképzelést testesít meg, melyben különös hangsúlyt kap az együttműködés és a kapcsolatteremtés lehetősége.
- Elkészült a Cikola Nemzetek Völgye projekt koncepció, mely egy közös testvérvárosi kapcsolatokra építő nemzeti és nemzetiségi kapcsolatrendszert épít fel, különböző beruházásokban megjelenítve az összetartozást, mely egy nagy mega projekt keretében testesülhet meg.
- Az akciócsoport területén lévő települések hasonló természeti, kulturális adottságokkal rendelkeznek ezért egy jól lehatárolt egységet képviselnek a LEADER programban szempontjából.

LEADER+ Program indítása

- A települések közötti távolság nem jelentős.
- Közigazgatásilag minden település önálló, városi jogállású azonban csak egy van közöttük Adony.
- Adony nem csak a kistérségi központ szerepét tölti be, hanem egyedüli városként több a térségben máshol nem elérhető szolgáltatásnak is otthont ad (pl.: okmányiroda, többcélú társulás székhelye).
- A már kialakult kapcsolatok révén a térség települései különböző funkciókat ellátva szolgálják az itt élő lakosságot. Kulcs az egészségügyi központ szerepét tölti be, Ivánca szociális központként nyújt kistérségi szolgáltatásokat, Pusztaszabolcs a térség egyetlen középiskolájával az oktatás központja, míg Perkáta meglévő lehetőségeit kihasználva a közeljövőben kíván a pedagógiai szakszolgálatok térségi koordinátorává válni.
- Az együtt gondolkodás és az együttműködés a települések önkormányzatai között tehát megfelelő alapokon álltak ahhoz, hogy a LEADER+ Program elindulhasson.

Cikola Nemzetek Völgye LEADER+ Program megvalósítása

1. A program megvalósításának első lépése az akciócsoport létrehozatala
2. Az akciócsoport tagjainak kiválasztásakor fontos szempont volt először is a megfelelő arányok megtartása, sem a vállalkozók javára sem a közszféra javára sem a civilek javára nem szerettük volna elbillenteni a mérleget, fontos volt hogy az egyensúly mindvégig megmaradjon az akciócsoporton belül.
3. A tagok a településen betöltött meghatározott szerepük alapján kerültek felkérésre, minden településen az aktívan résztvevő civil és vállalkozói réteget kértük fel az együttműködésre.
4. Az akciócsoport tagjai olyan szervezet, magánszemélyek melyek a kistérségben elismerésnek örvendenek, otthon vannak a kistérség fejlesztési elképzeléseibe, számos vidékfejlesztéssel kapcsolatos projektben vettek már részt.

Cikola Nemzetek Völgye LEADER+ Program megvalósítása

5. A pályázatban meghatározott arányok figyelembe vételével létrejött egy 21 főből álló helyi akciócsoporth, melynek összetétele a következő:
- 9 önkormányzat,
 - 1 kistérségi többcélú társulás,
 - 3 egyesület,
 - 6 vállalkozó
 - 2 magánszemély.

Cikola Nemzetek Völgye LEADER+ Program megvalósítása

- Cikola Nemzetek völgye helyi akciócsoport 2005. július 13.-án hivatalosan is megalakult, mely egy alakuló ülés keretén belül történt meg.

Az alakuló ülésen a következőket tárgyalták meg az akciócsoport tagok

- LEADER Program ismertetése, szervezeti felépítése, csoportok megválasztása
- Cikola Nemzetek völgye program ismertetése
- Aktuális kérdések megbeszélése

Fontos megjegyezni, hogy célszerű már az alakuló ülésen tisztázni a szervezeti felépítést és a csoportoknak a megválasztását. (idő!!!)

Cikola Nemzetek Völgye LEADER+ Program megvalósítása

Az alakuló ülésen 3 csoportot kellett meghatározni, melyet a pályázat kötelezően elő is írt:

1. Helyi Bíráló és Monitoring Bizottságot (HBMB)
2. Az akciócsoport vezető szervezetét (Adony Város Önkormányzata)
3. Az akciócsoport gesztor szervezetét (Adonyi Többcélú Kistérségi Társulás)

Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság feladatai

- A Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság tagjainak száma: 19 fő, melyből a közsféra alkalmazásában áll: 9 fő, a gazdasági szférát képviseli: 6 fő, a civil szférát pedig: 4 fő. A gazdasági és civil szféra együttes képviseleti aránya több mint 50 % (pályázati előírás)
- A Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság összetétele a hatékonyabb munkavégzés érdekében az akciócsoporthoz képest kisebb létszámú. A szervezet összetételénél hasonlóan az akciócsoporthoz a cél a minél hatékonyabb, eredményesebb működés megteremtése volt.

Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság feladatai

A Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság feladatai:

- munkaszervezet munkájának segítése, illetve a térségben megfogalmazódott elképzelések elősegítése a pályáztatás és az elbírálás során.
- A helyi program kialakítása, a helyi pályázati rendszer feltételrendszerének helyi szintű jóváhagyása, valamint a helyi pályázatok szakmai döntés előkészítése, a program megvalósításának nyomon követése, ezek alapján szükség szerint a program-módosítás kezdeményezése.

Ezeknek az elveknek az érvényesítésére olyan szervezetek, személyek kerültek jelölésre, akik aktívan közre tudtak működni a helyi vidékfejlesztési terv elkészítésében, a helyi pályázati rendszer feltételrendszerének kidolgozásában és jóváhagyásában.

A HBMB-ben résztvevők rendelkeznek Internet elérhetőséggel, telefontal. Közöttük jól kialakult munkakapcsolat van.

Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság feladatai

A Helyi Bíráló és Monitoring Bizottságon belül szakmai munkacsoportokat operatív csoportokat alakítottunk ki annak érdekében, hogy a munka minél hatékonyabban tudjon folyni a pályázatás, és a döntés során.

- *Pénzügyi operatív csoport:* feladata a pénzügyi tervezés, pénzügyi kockázatelemzés, fenntarthatóság feltételeinek biztosítása, ellenőrzés.
- *Hagyományörző operatív csoport:* feladata a térségi hagyományok mind szélesebb körben történő propagálása, hagyományörző csoportok munkájának segítése, koordinálása, ellenőrzése.
- *Rendezvényszervező és idegenforgalmi operatív csoport:* feladata a helyi rendezvények együttes támogatása, az idegenforgalmi specialitások és az általuk kínált lehetőségek érvényesítése, e területen tevékenykedők összefogása.

Akciócsoport vezető szervezete feladatai

- Az akciócsoport nevében, az akciócsoportot képviseli
- A LEADER+ Programban a vezető szervezet nyújtja be a pályázatot
- A vezető szervezetnek az akciócsoporton belül székhellyel kell rendelkeznie.
- A vezető szervezet képviseli minden rendezvényen az akciócsoportot és a helyi vidékfejlesztési tervben megfogalmazott elképzeléseket.
- A vezető szervezet vezetője jogosult a hivatalos aláírásokra.

Akciócsoport gesztor szervezete feladata

Főként **adminisztrációs feladatok** ellátásával kapcsolatos a gesztor szervezet tevékenysége ezért egy kötelezően pályázatból finanszírozott főmunkatársat kell alkalmazni, aki a LEADER főmunkatárs nevet kapta a Cikola Nemzetek Völgye programnál.

A főmunkatárs kezdetektől figyelemmel kísérte a program alakulását így nagy szakmai tudásra tett szert.

Ezen feladatkörhöz a következő elemek tartoznak bele:

- Ellátja a pályázatok kiírásával, adminisztrációjával és a döntés-előkészítéssel kapcsolatos feladatokat.
- Közreműködik és elkészíti a sajátos ügyviteli rendet, iratkezelési kézikönyvet, eljárásrendet, munkaköri leírásait, és az SZMSZ-t.
- Ellátja a helyi akciócsoport működésével kapcsolatos titkársági, valamint adminisztrációs feladatokat, betartva az eljárásrendben lefektetett iratkezelési szabályokat.
- A feladatokat a tevékenységi- és pénzügyi terv alapján végzi.

Akciócsoport gesztor szervezete feladata

- Beszámolókat készít megfelelő gyakorisággal a tevékenységi és pénzügyi terv időarányos teljesítéséről, a támogatott projektek ellenőrzéséről, a HBMB-nak és az MVH-nak.
- A terv végrehajtásáról szóló beszámolókat elkészíti.
- Folyamatos kapcsolattartás a vezető szervezettel. Adatokat és dokumentumokat szolgáltat az IH és az MVH felé.
- Dokumentációs feladatokat lát el a kapcsolattartásról és az együttműködésről.
- Szervezi és menedzseli a helyi akciócsoport hálózatépítéssel kapcsolatos feladatait.

Kommunikációs feladatokat

- Közreműködik és adatokat szolgáltat a tájékoztató kiadványok készítéséhez.

Akciócsoport gesztor szervezete feladata

- A nyilvános fórumokat megszervezi.
- A honlappal kapcsolatos friss információkat továbbítja.
- Megfelelő szervező munkát bonyolít le a kommunikációs kérdésekben.
- A pályázati dokumentációk elérhetőségét biztosítja kommunikáció terén.

Nyertes pályázatok megvalósításának ellenőrzése:

- Segítséget nyújt az időarányos teljesítések helyszíni ellenőrzése során.
- Indokolt esetben szakértők bevonását kezdeményezi, és felkéri Őket.

LEADER+ I. pályázati forduló

- röviden indokolja a helyi akciócsoport területének lehatárolását
- röviden indokolja az akciócsoport összetételét
- helyi akciócsoport tagjai által szerzett hasznosítható tapasztalatok: az utolsó öt évben megvalósított ill. jelenleg folyó programok és /vagy projektek felsorolásszerű bemutatása, melyet külön adatlapon részletesen be kellett mutatni.
- HBMB bemutatása székhellyel, indoklással, csoport besorolással
- röviden indokolja a helyi bíráló és monitoring bizottság összetételét
- Munkaszervezet (gesztor) bemutatása, jelenlegi tevékenysége, működési körülményeinek a bemutatása, humán kapacitása

LEADER+ I. pályázati forduló

- röviden indokolja, milyen szempontok szerint döntöttek a fent megjelölt gesztor-szervezet mellett
- helyi vidékfejlesztési terv átfogó bemutatása
- HVT helyzetfeltárása SWOT analízis gyengeségek szerint
- HVT helyzetfeltárása SWOT analízis erősségek szerint
- HVT helyzetfeltárása SWOT analízis veszélyek szerint
- HVT helyzetfeltárása SWOT analízis lehetőségek szerint

LEADER+ I. pályázati forduló

- Mutassa be a helyi vidékfejlesztési terv célcsoportjait, kedvezményezettjeit, kire milyen hatással van a HVT.
- helyi vidékfejlesztési terv hosszú távú stratégiai elképzelései
- 10-15 év távlatára vonatkozó jövőkép bemutatása
- helyi vidékfejlesztési terv átfogó és specifikus céljai
- mutassa be a helyi vidékfejlesztési terv tartalmi elemeit a fejlesztési prioritások felsorolásával és bemutatásával
- fejlesztési prioritások megvalósítását szolgáló intézkedések bemutatása

LEADER+ I. pályázati forduló

- Kérjük, mutassa be a prioritások és az intézkedések rendszerét, egymáshoz való kapcsolódásuk módját, valamint a kapcsolat révén keletkező, katalizátorhatást
- Kérjük, ismertesse a helyi vidékfejlesztési terv megvalósulásával várható eredményeket
- Kérjük, mutassa be a helyi vidékfejlesztési terv megvalósulásának az érintett települések gazdaságára, társadalmára, természeti és épített környezetére gyakorolt átfogó hatásait

LEADER+ I. pályázati forduló

- Kérjük, mutassa be a helyi vidékfejlesztési terv megvalósulásának hatásait az esélyegyenlőség növelésére, ezen belül fiatalok, nők, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok
- Mutassa be a program LEADER-szerűségét. Ismertesse a program innovatív, kísérleti jellegét, azokat az eljárásokat, amelyek megkülönböztetik a célterületen eddig alkalmazott, illetve a többi pályázati rendszer által kínált fejlesztési gyakorlattól
- A helyi vidékfejlesztési terv tervezett költségvetése és a pályázók várható típusa (köz, civil, vállalkozó) összecsúszva és %-os arányban is bemutatva.

LEADER+ I.-II. forduló kötelező mellékleteihez hasznos tanácsok

Fontos, hogy előre tudjunk gondolkodni, hiszen egy-egy igazolás megkérésének átfutási ideje lehet 2-3 hét is!!!

Igaz az is, hogy hiánypótlásra van mód és lehetőség, de ha a 15 napos határidőt vesszük figyelembe az néha nagyon kevésnek bizonyulhat. A 15 nap az nem munkanapra vonatkozik, hanem naptári napokra.

A kötelező mellékletekről célszerű egy listát készíteni, így biztosan nem marad ki semmi szükséges dokumentum.

LEADER+ I. forduló kötelező mellékletei

- A HBMB-ban lévő önkormányzatoknak már az elején célszerű testületi határozatot hozni arról, hogy részt vesznek a LEADER+ Programban. Fontos, hogy a határozatban szerepeljen az akciócsoport megnevezése és a vezető szervezet megnevezése is, hiszen a pályázat bírálói csak így tudják kizárni a több akciócsoportban való részvételt, ami nem megengedett a LEADER Programban.
- A helyi akciócsoportot szintén be kell mutatni táblázatos formában, hogy ki milyen szervezetet képvisel, milyen típusú tag (vállalkozó, civil, köz szféra), hol rendelkezik székhellyel, milyen előmenetele van a LEADER kapcsán, és mi a tevékenysége.

LEADER+ I. forduló kötelező mellékletei

- Együtműködési megállapodást célszerű az alakuló ülést követő következő ülésen már aláírni, hiszen ezzel is időt lehet megspórolni, és nem kell külön külön kivinni minden egyes akciócsoport taghoz. Az együtműködési megállapodás még csak egy szándékot jelez a LEADER Programban való részvételre, melyet majd a II. pályázati fordulóban a Konzorciumi szerződés vált fel. Az együtműködési megállapodásban a vezető szervezet a gesztorszervezet és az akciócsoportban részvevő tagok vannak feltüntetve.
- *Az együtműködési megállapodás megkötésének célja*, hogy a helyi akciócsoport tagjai szabályozott szervezeti keretek között rögzítsék a helyi vidékfejlesztési terv kidolgozásával, valamint az AVOP LEADER+ intézkedés első pályázati fordulójában beadásra kerülő pályázati dokumentáció összeállításával kapcsolatos felelősségi köröket és feladatokat.

LEADER+ I. forduló kötelező mellékletei

- Max. 5 db.projekt ismertetése, ami a a helyi akciócsoport tagjai között megvalósított és folyó referencia programok/projektek bemutatására szolgál

- Vezető szervezet és gesztor szervezet igazolásai:
 1. Bejegyzés igazolása
 2. Aláírási címpéldány

- HBMB tagjainak igazolásai
 1. Bejegyzés igazolása (vállalkozó, civil, magánszemély esetében)

LEADER+ I. forduló kötelező mellékletei

A vezető szervezetnek és a gesztor szervezetnek **regisztrációs számmal** kell rendelkeznie. A regisztrációs szám meglétét igazolással kell alátámasztani.

A regisztrációs számot a pályázati adatlapon is fel kell tüntetni mind a két pályázati fordulóban.

Ha nem rendelkeznek regisztrációs számmal, akkor a megyei FM kirendeltségektől lehet igényelni egy külön igénylő lapon. Az igénylő lap letölthető a www.fvm.hu honlapról is.

Az igénylés átfutási ideje 1-3 hét is lehet, így fontos erre is előre gondolni.

LEADER+ II. forduló kötelező mellékletei

- Helyi Vidékfejlesztési Terv
- Intézkedések és alintézkedések részletes bemutatása
- Indikátorok meghatározása
- Változás esetén gesztor szervezet, HBMB, vezető szervezet ismételt igazolásai a bejegyzésről.
- Gesztor szervezet nyilatkozata az építmény, humán és műszaki kapacitás megfelelőségéről.
- Gesztor pénzügyi terve meghatározott táblázatos formában 2006-2008 időszakra vonatkozóan
- Kommunikációs terv
- Forrástábla a 2006-2008-as időszakra vonatkozóan. Intézkedések és alintézkedések forrásigénye (támogatás és saját önerő bontásban).

LEADER+ II. forduló kötelező mellékletei

■ Konzorciumi szerződés

A konzorciumi szerződés célja, hogy az AVOP LEADER+ intézkedés 1 tevékenység első pályázati forduló keretében létrejött együttműködési megállapodást megerősítse, illetve a szerződés aláíróinak jogait és kötelezettségeit szabályozza egymással, illetve a 2. forduló pályázatának kidolgozásával és végrehajtásával összefüggésben. Kidolgozzák és megvalósítják a pályázat feltételeinek mindenben megfelelő részletes helyi vidékfejlesztési tervet (továbbiakban Terv).

A szerződő felek kijelentik, hogy ismerik és a maguk részéről kötelezően elfogadják az AVOP LEADER+ intézkedés 1 tevékenység 2. fordulójának pályázati felhívásában megjelölt feltételeket.

A konzorciumi szerződés aláírói szintén az akciócsoport tagjai.

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

- I. Helyzetértékelés, társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetkép
- II. Helyi vidékfejlesztési stratégia
- III. Cselekvési és pénzügyi terv
- IV. A Terv LEADER-szerűsége
- V. Tapasztalatok, várható eredmények, fenntarthatóság
- VI. Mellékletek

Lényeges, hogy a helyi vidékfejlesztési terv átlátható, konkrét, megvalósítható elemeket tartalmazzon, amely a kívülálló számára is egyértelmű információkat hordoz magában.

A terviránymutatásai alapján ne legyen több 30-40 oldalnál.

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

I. Helyzetértékelés, társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetkép

- Térségi lehatárolás, a települések közötti kapcsolatok rövid bemutatása
- Természeti adottságok, környezet állapota
- Emberi erőforrások helyzete
- Az épített környezet és a kulturális örökség állapota
- Helyi gazdaság bemutatása
- A térség munkaerőpiaci helyzete, esélyegyenlőségi metszete
- Az eddigi fejlesztési politikák, intézkedések, a megvalósult terület-és vidékfejlesztési programok hatása, a térség forrásfelvevő képessége
- A Cikola Nemzetek Völgye Helyi Akciócsoport bemutatása

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

II. Helyi vidékfejlesztési stratégia

- A helyzetelemzés legfontosabb tanulságai
- A helyi vidékfejlesztési terv érintettjei, célcsoportjai
- SWOT analízis
- Problémafa és célfa
- A térség jövőképe
- A térség átfogó és specifikus céljai 2005-2008 között
- Cikola Nemzetek Völgye Helyi Akciócsoport prioritásainak és intézkedéseinek ismertetése
- Stratégiai elemek összhangja, az egyes intézkedések egymással való kapcsolata
- A stratégia illeszkedése korábban (részben vagy egészben) megvalósult, jelenleg is futó vagy tervezett komplex fejlesztési programhoz

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

III. Cselekvési és pénzügyi terv

- Intézmény-építés
- Kommunikációs terv
- Adminisztrációs és ellenőrzési feladatterv
- A pénzügyi terv időbeli ütemezése

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

IV. A Terv LEADER-szerűsége

- Térség-specifikusság
- Innováció, Újszerűség a Cikola Nemzetek Völgye Helyi Vidékfejlesztési Tervben
- Partnerkapcsolatok kialakítása, erősítése a tervezés és a megvalósítás során
- A terv kommunikációja
- Alulról építkezés, részvételen alapuló tervezés, közösségi részvétel
- Hálózat-építés, tapasztalat- megosztás
- A program kiterjedtsége
- A program szerepe a helyi társadalom formálásában, kohéziójának erősítésében

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoporthoz szemszögéből

V. Tapasztalatok, várható eredmények, fenntarthatóság

- A pályázatot készítő munkacsoport tervezés során szerzett, hasznosítható tapasztalatai.
- A tervezésnek és a megvalósításnak a partnerkapcsolatok kiterjesztésére és elmélyítésére gyakorolt hatása
 1. Szinergiák, az egyes intézkedések katalizátor hatása
 2. A program fenntarthatósága
 3. Kockázat-elemzés
 4. A terv megvalósításának várható eredményei
 5. Horizontális szempontok érvényesülése

Helyi Vidékfejlesztési Terv bemutatása Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport szemszögéből

VI. Mellékletek

- Cikola Nemzetek Völgye Helyi Akciócsoport területének népszámlálási adatai (1990-2003)
- Foglalkoztatottak nemzetgazdasági ágazat szerinti megosztása Cikola Nemzetek Völgye Helyi akciócsoport területén
- Területfejlesztési források felhasználása Cikola Nemzetek Völgye Helyi akciócsoport területén
- Helyi akciócsoport összetétele
- Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság összetétele
- Kommunikációs, adminisztrációs és ellenőrzési feladatai

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

Térségi erőforrások fejlesztése, értékek feltárása intézkedés

Az akciócsoport területén lévő olyan speciális értékek feltárását és fejlesztését szeretnénk megvalósítani az intézkedés keretében, melyek az egyediségét jelképezik a Cikola Nemzetek Völgyében.

A térségben számos nemzeti érték és hagyomány rejtőzik melyek szinte már feledésbe merültek ezen intézkedéssel felszínre szeretnénk hozni és elterjeszteni, hogy egy specialitást tudjunk biztosítani, ami csak ebben a kistérségben található. Számunkra lényeges szempont az, hogy a nemzeti kisebbségek (görögök, németek, palócok, mezőföldiek) is be tudják mutatni kultúrájukat és ezt felszínre hozva azokat népszerűsíteni tudják a térségen belül.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Speciális termékek, szolgáltatások fejlesztése az akciócsoport területén alintézkedés*

Az akciócsoport területén olyan helyi speciális termékek bemutatása és szolgáltatások fejlesztése, amik egyedivé teszik a kistérséget és tudják szolgálni a vidék jövedelemszerzési lehetőségeinek a biztosítását. A helyi termékek között szeretnénk szerepeltetni az egyediséget tükröző specialitásokat mint pl. az iváncsai pompost vagy a pusztaszabolcsi mézet, a pizslángot, a krumplis pitét vagy a beloianiszi görög ételeket, a helyi kézművesek alkotásait, illetve a borászathoz tartozó specialitásokat.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Nemzeti hagyományok ápolása, fejlesztése alintézkedés*

A helyi akciócsoport területén léteznek olyan egyesületek, szervezetek melyek a nemzeti hagyományok ápolásával és felszínre hozásával foglalkoznak. Az alintézkedéssel főként az Ő munkájukat szeretnénk elősegíteni. Fontos a vidéki élet szempontjából az, hogy ki minek vallja magát szerencsére a kistérségben számos nemzetiségű csoport él. Sőt vannak olyan települések, ahol ezek a nemzetiségek jelentős számarányuknál fogva fontos szerepet töltenek be az adott település kulturális életében. Ilyenek a beloianiszi görögök, és az adonyi németek, palócok. Sajnos az évek múlásával a nemzetiségi identitásuk megkopott ezeknek a csoportoknak, aminek orvoslása a kulturális sokszínűség megőrzésének záloga térségen belül. Az alintézkedésben a nemzetiségi csoportoknak a hagyományőrzését szeretnénk elősegíteni melyből az igények felmérését követően az derült ki, hogy nagy szükség van.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Közösségi terek létrehozása, fejlesztése, képzések indítása alintézkedés*

A nemzeti hagyományokat és a speciális termékeket szolgáltatásokat mint egy összefogóan közösségi terek kialakítását is megcélozza az intézkedés, mely elősegíti a jövőbeni együttműködések és kapcsolatok kialakítását. Fontos az, hogy a térségben működő szervezetek és a lakosság együtt tudjon gondolkodni és olyan fejlesztési elképzelések jöjjenek létre melyek szinte minden célcsoportot be tudnak vonni a munkába. Ezzel fejleszhető a térségi együttműködés és a vidéki összetartozás. A közösségi terek kialakításán kívül, új képzések indítására is van igény, mely főként a népi hagyományos mesterségek elsajátítására és a nemzetiségi táncok elsajátítására irányul. A képzési palettát szeretnénk még színesebbé tenni a vidék jövedelemtermelő képességének az előmozdításával úgy, hogy a térségben falusi szálláshelyadással kapcsolatos képzést is meg szeretnénk valósítani.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

Térség bemutatása, Cikola Nemzetek Völgye arculatának tervezése intézkedés

A Cikola Nemzeteke Völgyének arculat tervezése, ami a sajátosságokat és a specialitásokat veszi figyelembe és ezen elképzelésünket megismertetni a nagyközönséggel. A térség bemutatása rendezvények és kiadványok formájában, ezzel a térségbe látogatók számának növelését szeretnénk elérni.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Térségi rendezvények támogatása*

A térségben számos olyan rendezvény van, ami évről-évre megrendezésre kerül. Ezen rendezvényeket szeretnénk egy program fűzéként kínálni, mind a település lakosainak, mind a térségbe látogatóknak ezzel növelve a térség népszerűségét, és a térségben eltöltött vendégéjszakák számát.

Itt meg kell említeni, hogy nem csak településszintű visszatérő rendezvényekről van szó, hanem kistérségi rendezvényekről is, melyek mondhatni az évek alatt mára már fesztivál jellegűvé nőttek ki magukat (kistérségi majális, borversenyek, lovasversenyek, kistérségi „Mesterségek bölcsője” kézműves alkotó- és oktató tábor, kistérségi kirakodó vásár).

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Térségi és települési kiadványok szerkesztése, eseménysorozatok készítése*

Térség bemutatásának egyik legcélravezetőbb módszere a térségről, településekről készült írott és elektronikus kiadványok szerkesztése, illetve eseménysorozatok készítése. A kiadványok és eseménysorozatok készítésével szeretnénk népszerűsíteni a térséget távolabbi országrészeken is és a határon átnyúlva is, hiszen minden településnek vannak testvérvárosi kapcsolatai így könnyen megoldható a térség hírének továbbvitele a különböző országokba.

Az alintézkedésben tehát a különböző kiadványok és programfüzetek készítését szeretnénk előirányozni, illetve eseménysorozatok készítését, mely mindig egy aktuális témát kutatna fel kistérségi szinten és mutatná be műsor formájában

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Térségi természeti és épített környezet értékeinek a bemutatása fejlesztése*

A Cikola Nemzetek Völgye program keretében szeretnénk olyan természeti és környezeti értékeket bemutatni és fejleszteni, amelyek szorosan kapcsolhatók az elképzelt programhoz, tehát a nemzetiség mivoltához, a hagyományok ápolásához.

Ilyen épített környezeti elem lehet pl. a görög kultúrához tartozó épületek, vagy a sváb hagyományokat ápoló épületegyüttesek fejlesztése, bemutatása. A borospincék rehabilitációja, mely csak Adony területén 1000-nél is több. A természeti környezet tekintetében a megőrzendő természeti és védett területek fejlesztése, melyben a térség igen csak bővelkedik, de a bemutatására és fejlesztésére nem került még ez idáig sor.

Fontos megjegyezni, hogy azok a projektelképzelések fognak előnyt élvezni, akik a térségi specifikusságot fogják szemléltetni és beleilleszthetők a Cikola Nemzetek Völgye program arculatába, tehát térségi hatást tudnak majd produkálni.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

Térségi szolgáltatások fejlesztése intézkedés

Az intézkedés célja bemutatnia térségben lévő szolgáltatásokat úgy, hogy megfelelő arculatot adva a térségnek az egyediségét tudják tükrözni. Főként arra irányul, hogy a vidék jövedelemtermelő képességét tudja szorgalmazni és előtérbe hozni.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Horgászattal, halászattal kapcsolatos tevékenységek fejlesztése*

Cikola Nemzetek Völgye arculattal ellátott horgászattal, halászattal kapcsolatos szolgáltatások fejlesztése. Stégek kiépítése, horgászboltok létesítése, horgász versenyek szervezése, horgászhelyek kialakítása rendbetétele.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Bor és gasztronómiával kapcsolatos szolgáltatások fejlesztése*

Cikola Nemzetek Völgye arculattal ellátott bor és gasztronómiai szolgáltatások fejlesztése, amik a térségben megtalálhatók, esetlegesen egy bormúzeum létrehozása, gasztronómiai szobák kialakítása, helyi borok bemutatására irányuló borkóstolók szervezése szálláslehetőség biztosításával. A helyben termelt speciális ételek és borok népszerűsítése és kínálata. Borverseny szervezése.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport intézkedéseinek bemutatása

➤ *Lovas tevékenységekkel kapcsolatos szolgáltatások fejlesztése*

A térségben hagyománnyal rendelkező lovas szolgáltatások fejlesztése a Cikola Nemzetek Völgye arculattal. Lovas túraútvonalak kialakítása, kocsiztatás, téli szánkóztatás lehetőségének megteremtése. Lovas versenyek szervezése, lóápolás bemutatása, lovas oktatás népszerűsítése és beindítása. Összekapcsolása az előző két alintézkedéssel.

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport által várható pályázatok

Előzetes felméréseink alapján, amikor a HVT készítettük igényfelmérést végeztünk az akciócsoport területén a várható pályázatok számát és költségeit illetően.

A felmérések a következő adatokat eredményezték:

- Várható helyi pályázatok száma kb. **73 db 147 000 000 Ft** értékben
- Támogatott pályázatok száma előzetesen kb. **52 db 116 146 000 Ft**
- A támogatott pályázatokból
 - vállalkozás: 21 db 52 796 000 Ft
 - önkormányzat: 21 db 50 815 000 Ft
 - társadalmi szervezet: 10 db 12 535 000 Ft

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport által támogatott tevékenységeknél létrehozott/ megőrzött munkahelyek száma

- Támogatott tevékenységek által létrehozott/megőrzött munkahelyek száma : **48 db**
- amelyből
 - · Turizmushoz kapcsolódó: 11 db
 - · Kézmű és kisiparhoz kapcsolódó: 5 db
 - · Helyi specifikus/tradicionális/minőségi élelmiszer termékek előállításához és értékesítéséhez kapcsolódó: 10 db
 - · Új szociális/kulturális szolgáltatásokhoz kapcsolódó: 7 db
 - · Egyéb tevékenységhez kapcsolódó: 15 db
 - · 30 éven aluliak által betöltött munkahelyek: 4 db
 - · Nők által betöltött munkahelyek: 7 db
 - · Romák által betöltött munkahelyek: 2 db
 - · Fogyatékkal élők által betöltött munkahelyek: 1 db

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport kommunikációs terve

I. Kommunikációs feladatok

■ **Kiadvány(ok) készítése**

Tájékoztató kiadvány szerkesztése 5 alkalommal 360 db-os példányszámban Összesen 1800 db

■ **Logó + honlap vagy kapcsolat készítése, meglévő honlaphoz, karbantartás, frissítés**

Logó tervezése, kialakítása népszerűsítése. Honlap készítése, frissítése, karbantartása

■ **Fórumok (minimum 5 db)**

5 db fórum szervezése kistérségi szinten, 9 db települési fórum szervezése

■ **Más, a kommunikációval vagy a hálózatépítéssel kapcsolatos tevékenység**

Pályázati felhívások közzététele újságban, helyi tv-ben. Újságcikkek megjelentetése a LEADER Programmal kapcsolatosan. Médiákban való szereplés, interjúk adása

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport adminisztrációs terve

II. Adminisztrációs feladatok

■ A Terv lebonyolításához szükséges dokumentáció elkészítése

Saját ügyviteli rend készítése, iratkezelési kézikönyv készítése, eljárásrendet készítése, munkaköri leírások készítése, és az SZMSZ készítése, jelentések készítése

■ Pályázati űrlapok, információs anyagok elérhetőségének biztosítása, tanácsadás, ügyfélszolgálat

Ügyfélszolgálat, tanácsadás, pályáztatással kapcsolatos információk adása

■ Pályáztatás, pályázatkezelés

Pályázatok befogadása, regisztrációs feladatok ellátása, hiánypótlás, értékelés, folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel

■ Indokolt esetben szakértők bevonása a döntés-előkészítésbe

Szakértők véleménykérése, szakbizottságok létrehozása

■ Bíráló Bizottság titkársági feladatok bizottsági ülések előtt, alatt, után

HBMB ülések előkészítése, jegyzőkönyvek készítése, módosító kérelmek továbbítása

Cikola Nemzetek Völgye akciócsoport ellenőrzési terve

III. Ellenőrzési tevékenységek

■ Időarányos teljesítések helyszíni ellenőrzése

A pályázati rendszernek megfelelően helyszíni ellenőrzések végzése, monitoring feladatok végzése, jelentések készítése

■ Indokolt esetben szakértők bevonása

A pályáztatás, lebonyolítás és megvalósítás során felmerülő kérdésekben szakértők bevonása

CIKOLA NEMZETEK VÖLGYE

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMŰKET!**

Elérhetőség: Krausz Marianna

vidékfejlesztési menedzser

25/441-313, 20/252-7020

CIKOLA NEMZETEK VÖLGYE

Adonyi kistérség LEADER+ programja

Előadó: Krausz Marianna
vidékfejlesztési menedzser

LEADER + PROGRAM SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, MŰKÖDÉSE

LEADER+ Program alapvető céljai

- térségi alapú, multi-szektorális, integrált stratégiákkal a helyi gazdasági potenciál egészének hasznosítása,
- az alulról jövő kezdeményezések felkarolása,
- a helyi lakosság aktivizálása, bevonása a fejlesztési folyamatokba,
- kapcsolatteremtés, élő kapcsolatrendszer és együttműködés kialakítása a vidéki térségek között a megszerzett tudás és tapasztalatok közös hasznosítása céljából,
- az innováció előmozdítása,
- a helyi partnerség erősítése.
- helyi finanszírozás és menedzsment

Kedvezményezettek a program során

- A LEADER+-elveknek megfelelő összetételű és területi lehatárolású vidéki térségek („*LEADER-kistérség*” 120 fő/km², 10 000-100 000 fő, kivétel 5000 főtől).
Képviselőjük: a *helyi akciócsoport*, amely tagjai előzetesen meghatározzák a térség fejlesztési stratégiáját (*helyi vidékfejlesztési terv*).
- Az akciócsoport *tagjai*: a kistérség különböző társadalmi-gazdasági életének szereplői (vállalkozók, civil szervezetek, önkormányzatok, természetes személyek).

A LEADER+ intézkedés megvalósításának intézményrendszere és szereplői

AVOP Monitoring Bizottság

Az AVOP Monitoring Bizottság

- A Monitoring Bizottság az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program fő koordinációs és döntéshozó testülete.
- A Monitoring Bizottság felel a program, és ennek részeként a LEADER+ intézkedés végrehajtásának eredményességéért és minőségéért.
- Az AVOP Monitoring Bizottságban képviseltetik magukat a KTK Irányító Hatóság, az AVOP Irányító Hatóság, a program megvalósításában résztvevő minisztériumok, a Közreműködő Szervezet, gazdasági és szociális partnerek, a horizontális kérdéseket képviselő szervezetek, a Regionális Fejlesztési Tanácsok és önkormányzatok képviselői.

Az AVOP Irányító Hatóság (IH)

- Az AVOP Irányító Hatósága a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Az IH vezetője
- Az IH titkársági feladatait az Irányító Hatósági Főosztály látja el.

Az IH feladatai

- jóváhagyja az egységes LEADER+ Kézikönyvet és annak módosításait;
- meghatározza a LEADER+ intézkedés feladatainak felelőseit és közreműködőit;
- dönt a képző konzorcium és a nemzeti koordinációs egység kiválasztásáról;
- dönt a kedvezményezett helyi akciócsoportok és azok adminisztratív szervezeti egységeinek (gesztorok) kiválasztásáról (elő- és főpályázat);
- dönt a helyi akciócsoportok által elfogadásra vagy elutasításra javasolt projektek ügyében;
- dönt a LEADER+ intézkedés 3. tevékenységének keretében megvalósuló közös projektek elfogadásáról vagy elutasításáról;

A Döntés-előkészítő Bizottság (DEB)

- A Döntés-előkészítő Bizottság elnökét és tagjait az AVOP Irányító Hatóság vezetője jelöli ki.
- A Döntés-előkészítő Bizottságban az elnök mellett szavazati joggal - az Irányító Hatóság által felkért – legfeljebb kilenc személy vehet részt. Általában minisztériumok képviselői.
- A DEB ülésén részt vesz a tárgyalt pályázatok értékelését végző szervezet (gesztorok) azon munkatársa, aki szükség esetén kiegészítő tájékoztatást ad az értékeléssel, és a pályázatokkal kapcsolatban, illetve részletezi az értékelő lapban foglaltak indokait.
- Döntési javaslatot készít az IH vezetője számára.

A LEADER Titkárság

- Az FVM Vidékfejlesztési Főosztálya saját szervezeti keretén belül hozza létre a LEADER Titkárságot.
- A Titkárság regionális szintű egységei a MVH-k
- alapvető feladata a LEADER+ intézkedés végrehajtásának szakmai irányítása és nemzeti szintű adminisztrációja;
- folyamatos kapcsolattartást biztosít a LEADER+ intézkedés kedvezményezettjei és a feladatot ellátó többi szereplő között;
- részt vesz a Döntés-előkészítő Bizottság üléseinek előkészítésében;
- értékeli a MVK-k kifogásait és ajánlásait a helyi akciócsoportok, a gesztorszervezetek és a helyi bíráló bizottságok működésével kapcsolatban.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH)

- az IH vezetőjének döntése alapján az MVH megkötí a támogatási szerződéseket;
- felelős a hatályos közbeszerzési szabályok betartásának ellenőrzéséért;
- gondoskodik a támogatási szerződések módosításáról;
- a támogatási szerződések alapján végrehajtja a kifizetéseket;
- ellenőrzi és jóváhagyja a támogatottak szerződésekben vállalt kötelezettségeinek teljesítését, és a támogatási szerződés nem teljesítése esetén intézkedik a szankciók alkalmazásáról.

A helyi akciócsoporth

- **A helyi akciócsoporth felelős helyi szinten a helyi vidékfejlesztési terv elkészítéséért és benyújtásáért, valamint az elfogadott helyi vidékfejlesztési terv (vagy Terv) megvalósításáért.**
- Tagjainak száma: **minimum 10 fő,**
- **A helyi akciócsoporth tagjai lehetnek:** az adott akcióterületen szék-hellyel rendelkező vagy ott működő, bejegyzett gazdasági társaságok vagy társadalmi szervezetek, alapítványok, közalapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok, egyházak, települési (helyi vagy kisebbségi) önkormányzatok, jogi személyiséggel rendelkező települési önkormányzati társulások, önkormányzati működtetésű intézmények, továbbá a helyi gazdasági élet szereplőiként elismert, vagy köztisztviselőben álló (természetes) személy(ek), akik vagy a kedvezményezett térség állandó lakosai, vagy tevékenységük jelentős részét a térségben folytatják.
- **Nem lehetnek tagok:** munkaadók és munkavállalók érdekképviseleti szövetségei, szakszervezetek, politikai pártok, önkéntes kölcsönös biztosító társaságok, pénztárak, magánnyugdíj-pénztár és egyesületek.

A helyi akciócsoporth

- Egy szervezet csak egy akciócsoporthban vállalhat tagságot, kivéve a megyei, regionális ill. országos hatáskörű, működési területű szervezetek, akik különböző személyeket kell hogy delegáljanak az egyes helyi akciócsoporthokba, illetve a helyi bíráló és monitoring bizottságokba.
- Egy adott személy csak egy szervezet képviseletében lehet az akciócsoporth tagja.
- A helyi akciócsoporthot alkotó szereplők egymás közötti **konzorciumi szerződés** aláírásával deklarálják elkötelezettségüket a Terv együttes, szabályos és lehető leghatékonyabb végrehajtására.
- A helyi akciócsoporth összetételének megváltoztatása a konzorciumi szerződés módosításával - a tagok egybehangzó döntése és az IH jóváhagyása mellett lehetséges.

A helyi akciócsoporth feladatai

- a tagszervezetek, továbbá a térségben élők és érdekeltek széles körű tájékoztatásával és bevonásával kidolgozza, és egybehangzó szavazással elfogadja a helyi vidékfejlesztési tervet,
- a jóváhagyott Terv végrehajtására tagjaival konzorciumi szerződést köt;
- az IH nevében eljáró MVH-val Keret-megállapodást köt;
- elkészíti szervezeti és működési szabályzatát, kidolgozza és elfogadja munkatervét;
- elfogadja a gesztor munka- és költségvetési tervét;
- gondoskodik arról, hogy elkészüljenek a helyi pályáztatáshoz szükséges dokumentációk;
- gondoskodik a Terv megvalósulását dokumentáló jelentések elkészítéséről;
- ellenőrzi a gesztorszervezet működését;
- biztosítja a megszerzett tapasztalatok megosztását a többi helyi akciócsoporthal és más vidékfejlesztési szereplőkkel.

A helyi akciócsoporthoz szervezeti felépítése

A helyi akciócsoporthoz kijelöli/megválasztja tagjai közül
a:

- **Vezető szervezetet**
- **Gesztort (munkaszervezet)**
- **Helyi Bíráló és Monitoring Bizottság tagjait**
- Egyéb bizottságok tagjait (szükség szerint), amit a Helyi Vidékfejlesztési terv támaszt alá

Nemzeti koordinációs egység

- A koordinációs egység kiválasztásáról az AVOP IH gondoskodik.
- A kiválasztás nyílt, nemzetközi közbeszerzési pályázat útján történik az AVOP LEADER+ intézkedés 4. tevékenysége keretében.
- A nemzeti koordinációs iroda feladata a vidéki térségek hálózatba kapcsolása és a hálózat folyamatos és hatékony működtetésének biztosítása.

Az AVOP LEADER+ intézkedés megvalósítása

1. Készségek elsajátítása (felkészítő képzési programok és az akciócsoportok kiválasztása)
2. Kísérleti, integrált vidékfejlesztési stratégiák megvalósítása
3. Térségek egymás közötti és nemzetközi együttműködésének támogatása
4. Kommunikációs hálózatépítés európai, nemzeti és regionális szinten

1. tevékenység 1. alintézkedés: Készségek elsajátítása

- Képzések, rendezvények, műhelymunkák, tájékoztatók rendezése
 - 2005. I. félévétől átfogó felkészítő program indul, amelybe a potenciális helyi akciócsoportok két időpontban kapcsolódhatnak be
1. Általános tájékoztatás a LEADER programról, annak specifikumairól, megközelítési módjáról, szabályozásáról, stratégia készítésről, programozásról
 2. Programírás, közösség építés, partnerség, hálózat fejlesztés, program menedzsment, adminisztrációs ismeretek

1. tevékenység 2. al-intézkedés: Helyi akciócsoporthoz kiválasztása

- 2005-ben két alkalommal nyílt lehetősége a potenciális akciócsoporthoz pályázat benyújtására. (2005. június, 2005 december)
- A kiválasztás egy-egy két fordulós pályázattal történik.
- 60 db helyi akciócsoporthoz került kiválasztásra a Közép-Dunántúli Régióból 10 akciócsoporthoz jutott tovább.
- Támogatás maximális összege egy helyi fejlesztési programra: 90 illetve 100 millió Ft.
- Helyi Akciócsoporthoz létrehozásának és működtetésének támogatása: a rendelkezésre álló támogatás max. 15%-áig.

Helyi Akciócsoportok kiválasztásának szempontjai

1. A helyi adminisztráció felkészültsége a program végrehajtására, a közpénzek adminisztrációjára:
 - Humán kapacitás,
 - Ismeretek,
 - Készségek,
 - Hozzáállás.
2. A helyi vidékfejlesztési terv minősége.

A fejlesztések innovativitása

- a térség egyediségét tükröző új terméket/szolgáltatást hoz létre,
- új eljárásokat alkalmaz a térségi adottságok jobb kihasználására,
- erőforrások kombinálása, újszerű összekapcsolása,
- új szervezeti formát hoz létre,
- kihasználatlan belső erőforrásokra épít.

A helyi vidékfejlesztési tervek témakörei:

- a természeti és kulturális értékek optimális hasznosítása, beleértve a helyszínek értékének növelését,
- a vidéki életkörülmények javítása,
- a helyi termékek hozzáadott értékének növelése, különös tekintettel a kisméretű termelő egységek termékeinek piacra jutási esélyeit kollektív akciók révén javító intézkedésekre,
- új eljárások és technológiák használata, a vidéki termékek és szolgáltatások versenyképességének fokozása.

A helyi vidékfejlesztési tervre vonatkozó további jogosultsági kritériumok

- gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság,
- térségi szemlélet, térség-specifikusság,
- partnerség, együttműködés, kapcsolatok (nem csak egy pályázó érdekét szolgálja a fejlesztés),
- alulról jövő kezdeményezés, helyi igények alapján történő tervezés és megvalósítás,
- kísérleti jelleg (átültethető modellek),
- kiegészítő jelleg (a többi OP-ból és az AVOP többi intézkedéséből nem támogatható fejlesztések),
- kisléptékű projektek (a maximális projektméreteket a pályázati felhívások rögzítik).

2. tevékenység: Kísérleti, integrált vidékfejlesztési stratégiák

- A helyi vidékfejlesztési tervek megvalósítása helyi pályáztatással.
- A helyi akciócsoport bíráló bizottságának (HBMB) döntési javaslata alapján a döntéshozó az FVM Irányító Hatóságának vezetője.
- A támogatási szerződések megkötését és a kifizetést az MVH végzi.

3. tevékenység:

Térségek egymás közötti és nemzetközi együttműködésének támogatása

- Kettő vagy több térség együttműködésével
- Magyarországon belüli és különböző tagállamok közötti vidéki térségek közösen tervezett projektek végrehajtására

A támogatás mértékének felső határa (2. és 3. tevékenység)

- jövedelemtermelő beruházás esetén: 45%
- nem jövedelemtermelő beruházás esetén: 85%
- nem beruházás jellegű projektek esetén (képzés, networking): 95%
- a helyi akciócsoportok működési költsége (a teljes „boríték” 15%-a): 100%

4. tevékenység: Kommunikációs hálózatépítés

- **Nemzeti koordinációs egység létrehozása**
- **Vidéki térségek hálózatba történő bekapcsolása**

Példák LEADER típusú helyi kezdeményezésekre:

1. Képzési, készség fejlesztési programok
2. Közösségfejlesztő projektek
3. Kiváló minőségű, helyi termékek előállítását, feldolgozását, értékesítését, marketingjének fejlesztését elősegítő projektek
4. Turizmushoz kötődő projektek
5. Az épített és a természetes környezet értékmegővéséhez kötődő projektek
6. A térség egészét érintő tervek, kiadványok készítése

CIKOLA NEMZETEK VÖLGYE

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

